

ŠTÁTNA
ŠKOLSKÁ
INŠPEKCIA

2021/2022

**UKONČOVANIE ŠTÚDIA V STREDNEJ
ODBORNEJ ŠKOLE – REALIZÁCIA
ZÁVEREČNÝCH SKÚŠOK**

TEMATICKÁ SPRÁVA

**KRITICKÝ
PRIATEĽ ŠKÔL
A ŠKOLSKÝCH
ZARIADENÍ**

ŠTÁTNA
ŠKOLSKÁ
INŠPEKCIA

Ukončovanie štúdia v strednej odbornej škole – realizácia záverečných skúšok

TEMATICKÁ SPRÁVA

PhDr. Ľubomíra Tudíková
Ing. Adriana Vykydalová
Mgr. Alžbeta Štofková Dianovská
PaedDr. Monika Ružeková, PhD.

© Štátna školská inšpekcia, Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

OBSAH

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O KONTROLOVANÝCH ŠKOLÁCH	4
2 HLAVNÉ ZISTENIA	5
2.1 Pripravenosť školy na záverečnú skúšku	5
2.2 Organizácia záverečnej skúšky	6
2.3 Priebeh záverečnej skúšky.....	7
2.4 Účasť delegovaného zástupcu SO/PO	9
2.5 Zistenia z dotazníka pre zamestnávateľa SDV	9
2.6 Iné zistenia.....	11
3 ZÁVERY	11
4 ODPORÚČANIA A PODNETY	11
4.1 Odporúčania na úrovni škôl	11
4.2 Odporúčania pre stavovské organizácie a profesijné organizácie	12
4.3 Odporúčania na úrovni systému	12
5 ZOZNAMY	12
5.1 Grafy	12
5.2 Tabuľky	12

Cieľom tematickej inšpekcie bolo zistiť stav realizácie záverečných skúšok v strednej odbornej škole (SOŠ) v čase po pandémie. Vzhľadom k tomu, že v čase dištančného vzdelávania nemali žiaci pripravujúcich sa v systéme duálneho vzdelávania (SDV) a ostatní žiaci zabezpečené rovnaké podmienky, tematická inšpekcia sa zameriavala i na porovnanie ich preukázaných pracovných zručností a teoretických vedomostí. Predmetná školská inšpekcia sledovala cieľ prostredníctvom rozhovoru s riaditeľmi škôl, triednymi učiteľmi a členmi skúšobných komisií, dotazníkmi zadávanými zamestnávateľom, ktorí poskytovali odborné vzdelávanie a prípravu žiaka v SDV, pozorovaním priebehu záverečných skúšok a kontrolou dokumentácie k ZS.

Organizáciu záverečných skúšok, zloženie skúšobných komisií, kompetencie a povinnosti predsedov skúšobných komisií ako aj hodnotenie záverečných skúšok sa v tomto školskom roku realizovalo bez relevantného platného právneho predpisu. Novela školského zákona účinná od 1. 1. 2022 tieto ustanovenia zrušila, ministerstvo školstva malo vydať všeobecne záväzný právny predpis, ktorý by uvedené procesy upravoval. Vzhľadom na to, že k termínu realizácie záverečných skúšok (podobne tomu bolo aj pri maturitných a absolventských skúškach) nebol vydaný žiadny záväzný právny predpis, postupovali školy a predsedovia skúšobných komisií podľa už neplatných ustanovení zákona. Vyhláška MŠVVaŠ SR č. 224/2022 Z. z. o strednej škole nadobudla účinnosť 1. 7. 2022, teda po realizácii záverečných skúšok.

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O KONTROLOVANÝCH ŠKOLÁCH

Kontrolovaných bolo 11 štátnych SOŠ, všetky s vyučovacím jazykom slovenským. V sledovaných SOŠ školská inšpekcia overila realizáciu záverečných skúšok v 10 učebných odboroch (UO). Celkový počet žiakov v kontrolovaných odboroch bol 117, z nich 50 sa pripravovalo v systéme duálneho vzdelávania (SDV) u 21 zamestnávateľov (*Tabuľka 2*).

TABUĽKA 1 Údaje o kontrolovaných učebných odboroch

Učebný odbor podľa skupiny odborov ŠVP	Celkový počet žiakov 3. ročníka v kontrolovanom UO	z nich počet žiakov so ZZ	Počet žiakov, ktorí realizovali odborný výcvik (OVY) v 3. ročníku			
			v SDV	mimo SDV u zamestnávateľa, ktorý zabezpečoval aj SDV	mimo SDV u zamestnávateľa, ktorý nezabezpečoval aj SDV	v dielni
Skupina 24	63	13	32	11	6	14
Skupina 26	8	5	2	0	6	0
Skupina 33	14	4	5	0	0	9
Skupina 45	14	0	5	0	9	0
Skupina 64	18	0	6	0	4	8
celkovo	117	22	50	11	25	31

V školskom roku 2021/2022 z celkového počtu žiakov 117, ktorí úspešne ukončili 3. ročník sa nezúčastnili záverečných skúšok 2 žiaci zo zdravotných dôvodov. Záverečnú skúšku vykonal 115 žiakov, z toho 22 žiakov so zdravotným znevýhodnením.

V každom kontrolovanom odbore bola ustanovená 1 skúšobná komisia (SK), ktorá bola spoločná pre žiakov v SDV a aj pre žiakov mimo SDV. Iba dve školy¹ vypracovali témy pre praktickú časť ZS samostatne pre žiakov v SDV (pre 2 zamestnávateľov) a osobitne pre žiakov, ktorí sa nevzdelávali v SDV. Témy pre teoretickú časť ZS mali všetky školy identické pre žiakov v SDV a mimo SDV.

2 HLAVNÉ ZISTENIA

2.1 Pripravenosť školy na záverečnú skúšku

Organizáciu a priebeh všetkých záverečných skúšok zabezpečili skúšobné komisie. Predsedov skúšobných komisií pre záverečné skúšky vymenoval v termíne do 15. apríla príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve. Ďalších členov skúšobných komisií pre záverečné skúšky, ktorí boli pedagogickými zamestnancami príslušnej strednej školy, vymenovali riaditelia škôl v stanovenom termíne. Záverečné skúšky boli členené na teoretickú časť a praktickú časť. Témy na praktickú časť záverečnej skúšky vypracovali majstri odbornej výchovy (MOV) v spolupráci s učiteľmi odborných predmetov a témy na teoretickú časť záverečnej skúšky vypracovali učitelia odborných predmetov v spolupráci s MOV v stanovenom počte a s uvedením učebných pomôcok. S výnimkou 1 SOŠ² schválili riaditelia škôl na návrh predsedu predmetovej komisie do 31. marca témy na jednotlivé časti záverečnej skúšky. ŠŠI skonštatovala, že na všetkých SOŠ boli vyhotovené témy na základe vzdelávacích štandardov pre praktickú prípravu uvedených v príslušnom štátnom vzdelávacom programe pre odborné vzdelávanie a prípravu. Riaditelia SOŠ predložili témy záverečných skúšok na vyjadrenie vecne príslušnej stavovskej organizácii (SO) alebo profesijnej organizácii (PO) k jednotlivým učebným odborom (*Tabuľka 2*)

TABUĽKA 2 Vyjadrenie stavovských a profesijných organizácií k obsahu záverečnej skúšky

Vecne príslušná stavovská organizácia alebo profesijná organizácia	Počet škôl
Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK)	5
Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ)	4
Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK)	1
Asociácia priemyselných zväzov a dopravy	1

Takmer všetky SO/PO sa k obsahu záverečnej skúšky vyjadrili formálne. Iba *Asociácia priemyselných zväzov a dopravy* sa s pripomienkami a návrhmi na zmeny vyjadrila k obsahu, navrhla v teoretickej časti ZS zapracovať novodobé trendy a technológie v strojárskych výrobách a čítanie výkresovej dokumentácie a v praktickej časti doplniť opatrenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktoré musia žiaci dodržiavať, čítanie výrobného výkresu súčiastky, ktorú majú vyrobiť s následným navrhnutím postupu operácií pre jej výrobu. Škola³ pripomienky na úpravu zadania pre praktickú časť ZS neakceptovala. Riaditeľ 1 SOŠ⁴ predložil SOPK témy záverečnej skúšky v stanovenom termíne, ale SOPK sa k obsahu tém ZS nevyjadrila.

¹ Stredná odborná škola dopravná, Rosinská cesta 2, Žilina; Stredná odborná škola hotelových služieb a obchodu, Jablonoňová 1351, Zvolen

² Stredná odborná škola dopravná, Zelená 2, Martin-Priekopa

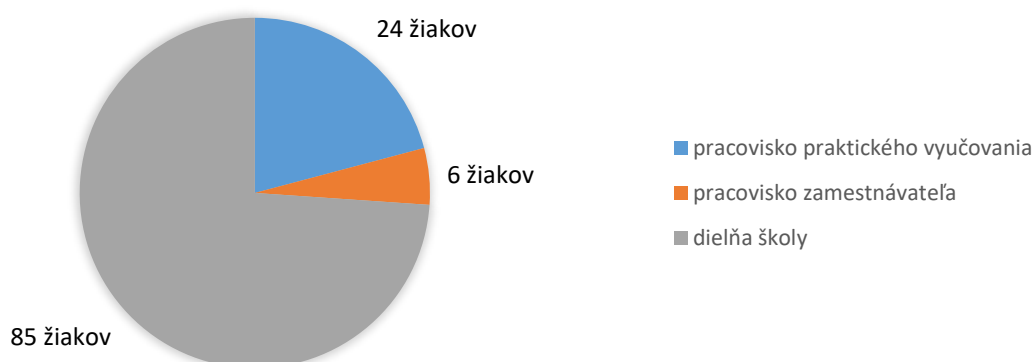
³ Stredná odborná škola technická, Kukučínova 483/12, Poprad

⁴ Stredná odborná škola dopravná, Kvačalova 20, Bratislava

2.2 Organizácia záverečnej skúšky

Všetkých 11 sledovaných SOŠ dodržalo termín konania obidvoch častí záverečnej skúšky v riadnom skúšobnom období. Školy vykonali jednotlivé časti záverečnej skúšky v stanovenom poradí. Na **pracovisku praktického vyučovania** vykonali praktickú časť záverečnej skúšky 20 žiaci z tých, ktorí sa pripravovali v SDV a 4 mimo SDV. 7 SOŠ sa dohodlo so zamestnávateľmi, u ktorých sa žiaci pripravovali, a organizovali praktickú časť záverečnej skúšky pre žiakov v SDV a mimo SDV v **dielni školy** (85 žiakov), alebo na **pracovisku zamestnávateľa** (6 žiakov) (*Graf 1*). Teoretickú časť záverečnej skúšky organizovali všetky školy v učebni školy.

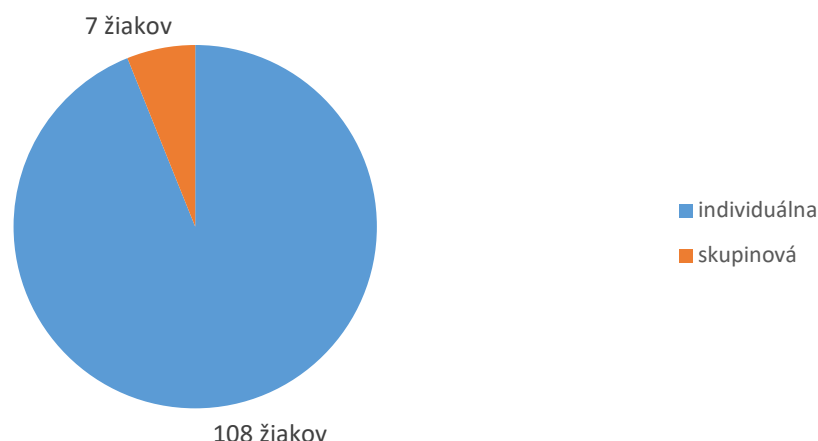
GRAF 1 Miesto konania praktickej časti záverečnej skúšky

Praktická časť ZS trvala podľa povahy učebného odboru najviac 24 hodín, okrem 1 SOŠ⁵ kde si žiaci UO 6444 H čašník, servírka vyžrebovali zo schválených 15 tém jednu tému a tú spracovali do podoby dokumentu obsahujúceho zväčša teoretické poznatky a fotodokumentáciu. Na samotnej praktickej časti záverečnej skúšky potom žiaci okrem realizácie praktických úloh prezentovali pripravenú tému. Praktická časť záverečnej skúšky bola v 1 SOŠ⁶ u 7 žiakov v učebnom odbore 6444 H čašník, servírka skupinová. Ostatní žiaci vykonali individuálnu praktickú časť záverečnú skúšku (*Graf 2*).

⁵ Stredná odborná škola obchodu a služieb Jána Bocatia, Bocatiova 1, Košice

⁶ Stredná odborná škola hotelových služieb a obchodu, Jablňová 1351, Zvolen

Predĺženie času trvania skúšok žiakom so zdravotným znevýhodnením

Záverečnú skúšku konalo 22 žiakov so zdravotným znevýhodnením. Predsedovia skúšobných komisií primerane v závislosti od miery ich obmedzenia 8 žiakom predĺžili čas trvania teoretickej skúšky o 25 % a 1 žiakovi o 50 %. 13 žiakom so ZZ nebolo potrebné upraviť čas trvania skúšok.

2.3 Priebeh záverečnej skúšky

Materiálno-technické zabezpečenie všetkých pracovísk bolo vyhovujúce a vytváralo predpoklad na objektívne overenie získaných vedomostí, zručností a schopností žiakov príslušného UO. Miesto výkonu **practickej časti záverečnej skúšky** na všetkých kontrolovaných školách bolo pripravené tak, aby zaistilo bezpečné podmienky a ochranu zdravia žiakov. Pred konaním ZS a v čase konania praktickej časti ZS boli žiaci priebežne upozorňovaní členmi SK na dodržiavanie zásad bezpečnej práce. Členovia SK priebežne kontrolovali priebeh praktickej časti ZS, sledovali pracovné postupy žiakov, plnenie jednotlivých úloh a kládli im doplňujúce, stimulačné otázky. V školách, ktoré konali praktickú časť ZS na viacerých pracoviskách zamestnávateľov a pracoviskách praktického vyučovania členovia skúšobnej komisie rotovali medzi jednotlivými pracoviskami a kontrolovali priebeh praktickej časti ZS. Atmosféra bola na všetkých kontrolovaných subjektoch pokojná, vzájomná komunikácia bola členmi SK vedená kultivovane.

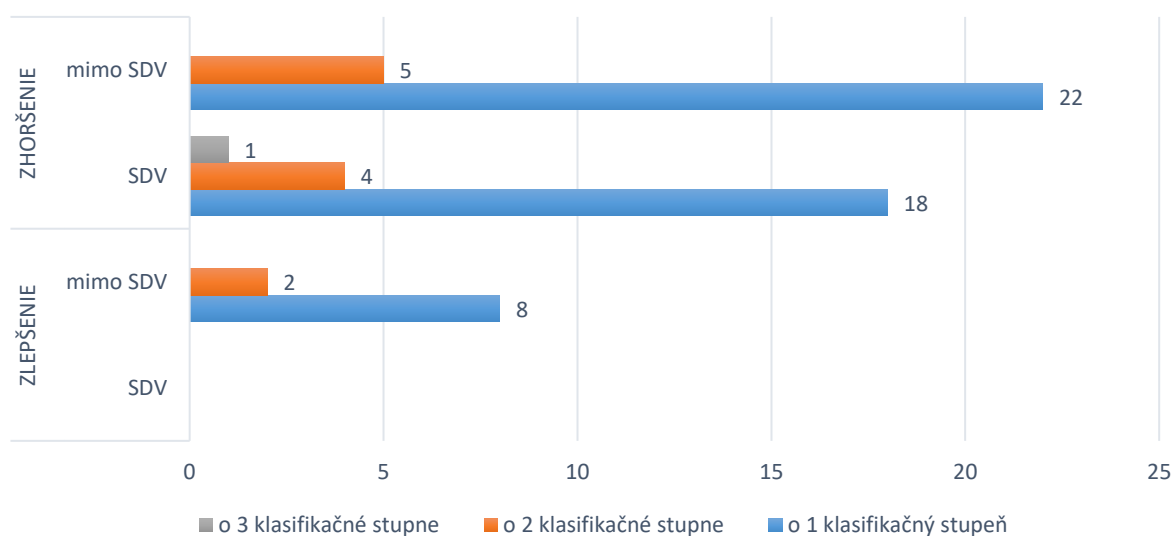
Výsledné hodnotenie vo všetkých SOŠ schvaľovala SK na návrh MOV, alebo učiteľa odbornej praxe, ktorý bol členom skúšobnej komisie, hlasovaním. Na všetkých kontrolovaných SOŠ bola klasifikácia žiakov objektívna v súlade s vopred stanovenými kritériami na hodnotenie praktickej časti ZS. Pri rovnosti hlasov rozhodol hlas predsedu SK pre ZS. U žiakov, ktorí sa pripravovali v SDV, pri rovnosti hlasov rozhodoval hlas zástupcu zamestnávateľa, u ktorého sa žiak pripravoval. Väčšina žiakov preukázala zručnosti a poznatky v rozsahu učiva určeného vzdelávacími štandardami príslušného štátneho vzdelávacieho programu, iba 5 žiaci (4 v SDV a 1 mimo SDV) na 4 SOŠ boli hodnotení stupňom 4-dostatočný. Predmetní žiaci preukázali nižšiu schopnosť samostatne pracovať, v praktických činnostiach, zručnostiach a návykoch sa dopúšťali väčších chýb, objavili sa u nich nedostatky v systéme organizácie ich práce, adekvátnej argumentácie a ovládaní odbornej terminológie.

Celkovo dosiahli žiaci **v praktickej časti záverečnej skúšky** aritmetický priemer **2,1**. Žiaci, ktorí sa pripravovali v SDV (priemer 2,3) v porovnaní so žiakmi nezačlenenými do SDV (priemer 2,0) preukázali pri praktickej časti ZS osvojené pracovné zručnosti na nižšej úrovni. Na 2 SOŠ⁷ preukázali žiaci, ktorí sa pripravovali v SDV nižšiu schopnosť aplikovať požadované teoretické vedomosti v praxi, schopnosť samostatne pracovať a preukázať pracovné zručnosti (Graf 4).

⁷ Stredná odborná škola technická, Kukučínova 483/12, Poprad; Stredná odborná škola dopravná, Rosinská cesta 2, Žilina

Porovnaním prospechu na praktickej časti ZS so známku z odborného výcviku (OVY) na konci 3. ročníka, školská inšpekcia zistila, že **priemerný prospech Ovy 1,8** bol na lepšej úrovni ako výsledky, ktoré žiaci dosiahli na praktickej časti ZS (2,11). U žiakov v SDV si 18 žiakov zhoršilo známku o 1 klasifikačný stupeň, 4 žiaci o 2 klasifikačné stupne, 1 žiak⁸ o 3 klasifikačné stupne. U 22 žiakov mimo SDV došlo k zhoršeniu známky o 1 klasifikačný stupeň, 5 žiakov o 2 klasifikačné stupne. Zlepšenie známky preukázali 10 žiaci mimo SDV (Graf 3).

GRAF 3 Počet žiakov, ktorí si zhoršili/zlepšili prospech na praktickej časti záverečnej skúšky v porovnaní so známku z Ovy

Členovia SK boli prítomní po celý čas trvania **teoretickej časti záverečnej skúšky** a zabezpečili plynulý priebeh skúšania. Rozhovor so skúšanými žiakmi riadili v pokojnej atmosfére, primerane ich schopnostiam. Umožnili im využívať schválené učebné pomôcky. Otázky boli primerané, zrozumiteľné, jednoznačné a stručné, okrem 1 SOŠ⁹ kde sa otázky v rámci jednotlivých tém vyznačovali nízkou náročnosťou vo vzťahu k požiadavkám na profil absolventa, niektoré schválené témy neobsahovali otázky z ekonomických odborných predmetov a nebol vyvážený rozsah požiadaviek ďalších tém. Na ZS 4¹⁰ kontrolovaných subjektoch sa žiaci väčšinou vyjadrovali stručne a viacerí mali problém s používaním odbornej terminológie, či vyjadrovaním sa v súvislostiach s odôvodnením svojho stanoviska. Klasifikáciu žiakov z teoretickej časti ZS schvaľovala skúšobná komisia na návrh učiteľa teoretických odborných predmetov, ktorý bol členom skúšobnej komisie, hlasovaním. Hodnotenie žiakov bolo objektívne a zodpovedajúce ich vedomostiam. Pri rovnosti hlasov rozhodoval hlas predsedu skúšobnej komisie pre ZS. U žiakov, ktorí sa pripravovali v SDV, pri rovnosti hlasov rozhodoval hlas zástupcu zamestnávateľa, u ktorého sa žiak pripravoval.

Celkový priemerný prospech dosiahnutý v **teoretickej časti ZS** bol **2,5**. Úroveň preukázaných vedomostí zodpovedala vzdelávacím výsledkom žiakov počas štúdia a profilu absolventa príslušného UO a bola u žiakov, ktorí sa vzdelávali v SDV (priemer 2,6) mierne nižšia v porovnaní so žiakmi vzdelávajúcimi sa mimo SDV (priemer 2,4) (Graf 4). Dokonca v 2 kontrolovaných SOŠ¹¹ žiaci vzdelávajúci sa v SDV dosiahli oveľa horšie výsledky ako žiaci pripravujúci sa mimo SDV, mali problém

⁸ Stredná odborná škola dopravná, Zelená 2, Martin-Priekopa

⁹ Stredná odborná škola obchodu a služieb, Lomonosovova 2797/6, Trnava

¹⁰ Stredná odborná škola technická, Kukučínova 483/12, Poprad; Stredná odborná škola obchodu a služieb Jána Bocatia, Bocatiava 1, Košice; Stredná odborná škola, T. Vansovej 32, Prievidza; Stredná odborná škola hotelových služieb a obchodu, Jablňová 1351, Zvolen

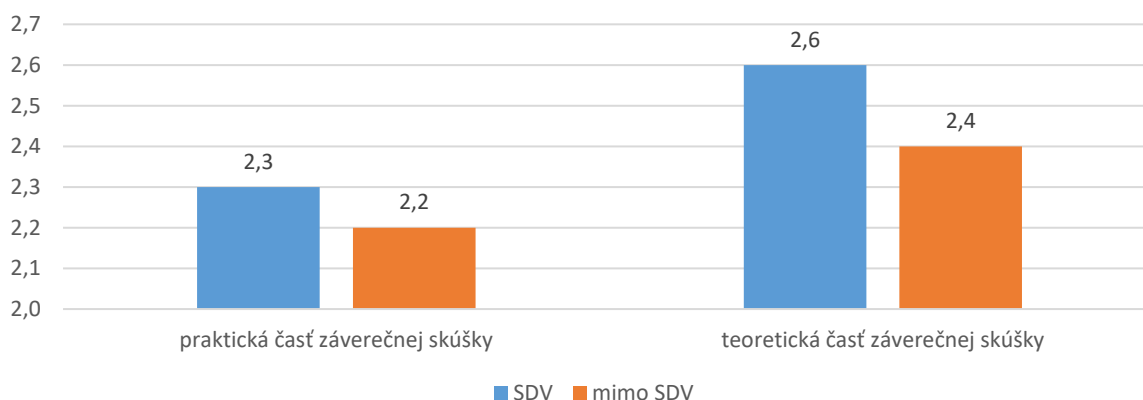
¹¹ Stredná odborná škola dopravná, Rosinská cesta 2, Žilina; Stredná odborná škola technická, Kukučínova 483/12, Poprad

reagovať na doplňujúce otázky členov SK a na základe získaných skúseností a zručností nedokázali prepojiť teóriu s praxou a uplatniť skúsenosti získané počas praktickej prípravy. Z celkového počtu 115 žiakov konajúcich ZS 2 žiaci nepospeli (1 SDV, 1 mimo SDV), 17 žiakov preukázalo málo uspokojivé výsledky a boli hodnotení známku 4-dostatočný (10 žiakov v SDV a 7 mimo SDV)

Celkové hodnotenie ZS stanovila SK na základe klasifikácie oboch častí ZS a predseda ZS ho oznámil žiakom v deň konania teoretickej časti ZS. V celkovom hodnotení nepospeli 2 žiaci. ŠŠI vo všetkých kontrolovaných subjektoch konštatovala, že záverečné skúšky overili vedomosti a zručnosti žiakov v rozsahu učiva určeného vzdelávacími štandardmi štátneho vzdelávacieho programu a potvrdili, že absolventi sú pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolání a odborných činností, na ktoré sa pripravovali.

GRAF 4 Porovnanie výsledkov žiakov v duálnom a mimo duálneho vzdelávania z praktickej a teoretickej časti záverečnej skúšky

2.4 Účasť delegovaného zástupcu SO/PO

SOPK delegovala svojich zástupcov do všetkých 6 SK príslušných odborov, RÚZ nominovala iba 1 zástupcu (do 3 škôl zástupcu nenominovala), SPPK delegovala 1 zástupcu. Zástupcovia zamestnávateľa, ktorí poskytovali praktické vyučovanie v SDV, delegovali svojich zástupcov do všetkých SK pre ZS (1 zástupca sa nezúčastnil, svoju neúčasť ospravedlnil). Zástupcovia SO/PO väčšinou využili svoje právo klásť otázky a hodnotiť. Účasťou SO/PO na ZS bola zabezpečená koordinácia odborného vzdelávania a prípravy v súlade s potrebami trhu práce.

2.5 Zistenia z dotazníka pre zamestnávateľa SDV

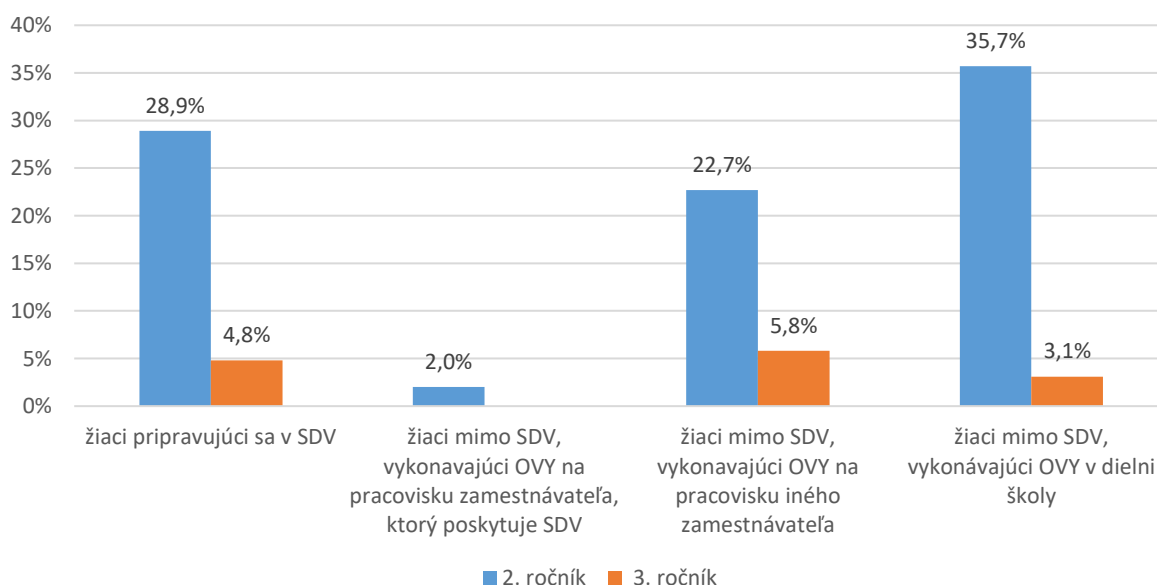
Prostredníctvom riaditeľov škôl (RŠ) bol 21 subjektom zaslaný dotazník pre zamestnávateľa, ktorý poskytoval odborné vzdelávanie a prípravu žiaka v SDV. V dotazníkoch zamestnávateľa hodnotili vedomosti žiakov nadobudnuté v škole a ich aplikáciu v praxi ako dostatočné. Ocenili prístup žiakov k plneniu pracovných povinností a dodržiavanie vnútropodnikových pravidiel. Priemerná výška **finančnej odmeny** žiakov 3. ročníka v SDV bola 140,20 €, žiaci mimo SDV vykonávajúci odborný výcvik prevažne na pracovisku zamestnávateľa, ktorý zároveň zabezpečoval praktickú prípravu aj pre skupinu žiakov v SDV dostali priemerne 27,18 €, žiaci mimo SDV u zamestnávateľa, ktorý nezabezpečoval aj SDV 6,87 € a žiaci vykonávajúci odborný výcvik prevažne v dielni školy 10,05 €. (Tabuľka 3). Poskytované finančné zabezpečenie bolo motivujúcim stimulom na dosahovanie lepších študijných výsledkov. Zamestnávateľa poskytovali žiakom aj ďalšie benefity, ako príspevkov na cestovanie, stravu, či ochranné pracovné prostriedky.

TABUĽKA 3 Finančná odmena žiakov 3. ročníka

Učebný odbor podľa skupiny odborov ŠVP	Skupiny žiakov podľa miesta vykonávania OVY v 3. ročníku			
	v SDV	mimo SDV u zamestnávateľa, ktorý zabezpečoval aj SDV	mimo SDV u zamestnávateľa, ktorý nezabezpečoval aj SDV	v dielni
Skupina 24	142,87 €	27,18 €	27,5 €	0 €
Skupina 26	146 €	neboli žiaci	0 €	neboli žiaci
Skupina 33	192 €	neboli žiaci	neboli žiaci	0 €
Skupina 45	136,16 €	neboli žiaci	0 €	neboli žiaci
Skupina 64	84 €	neboli žiaci	0 €	30,15 €
priemer	140,20 €	27,18 €	6,87 €	10,05 €

Počas dištančného vzdelávania v čase pandémie COVID 19 kontrolované subjekty podľa ich vyjadrenia organizovali vyučovanie v súlade s pokynmi Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Na základe výsledkov dotazníka ŠŠI zistila, že **takmer tretina žiakov 2. ročníka v SDV a pätina žiakov mimo SDV neabsolvovala OVY**, pričom najpočetnejšia skupina žiakov, ktorí neabsolvovali OVY boli mimo SDV vykonávajúci OVY v dielni školy (35,7 %). V 3. ročníku sa situácia zmenila a žiaci v SDV neabsolvovali už iba celkovo 4,8 % OVY a žiaci mimo SDV priemerne 2,97 % OVY (Graf 5). Nemožnosť absolvovať OVY na pracovisku zamestnávateľa súvisela s epidemiologickou situáciou a nevyhnutou karanténou vo firmách. Náhradou pre žiakov za OVY bolo online vyučovanie, konzultačná podpora a samoštúdium. Pre žiakov vykonávajúcich OVY prevažne v dielni školy SOŠ zabezpečili vzdelávanie formou malých skupín 5+1. Triedni učitelia nezaznamenali výrazné problémy s dochádzkou žiakov na OVY v čase pandémie a nevnímali rozdiely medzi žiakmi v SDV a mimo SDV z hľadiska ich správania a študijných výsledkov. Podľa zamestnávateľov aj riaditeľov škôl malo dištančné vzdelávanie negatívny vplyv na získanie praktických zručností žiakov, bola znížená ich motivácia učiť sa a schopnosť pracovať v tíme.

GRAF 5 Pomer žiakov konajúcich záverečnú skúšku, ktorí v 2. a 3. ročníku neabsolvovali OVY z dôvodu pandémie COVID 19

2.6 Iné zistenia

- Jeden zamestnávateľ¹² poskytujúci duálne vzdelávanie žiakom 1 SOŠ¹³ na základe uzatvorenej zmluvy o duálnom vzdelávaní v čase pandémie COVID 19 pozastavil spoluprácu so školou a neposkytoval žiakom OVY.

3 ZÁVERY

V školskom roku 2021/2022 ŠŠI hodnotila na 11 školách stav realizácie ZS v SOŠ. Členovia skúšobných komisií pre záverečné skúšky boli vymenovaní v termíne v súlade s právnym predpisom. Svoje povinnosti si plnili zodpovedne a vytvorili priaznivú pracovnú atmosféru. Príslušné stavovské organizácie/profesijné organizácie delegovali do SK kontrolovaných odborov svojich zástupcov, okrem RÚZ, ktorá nedelegovala svojich zástupcov do 3 SOŠ. Do činnosti SK sa zástupcovia väčšinou aktívne zapojili.

Témy pre praktickú časť záverečnej skúšky v kontrolovaných učebných odboroch boli pre žiakov v SDV a žiakov mimo SDV v 2 SOŠ odlišné u 2 zamestnávateľov. Témy pre teoretickú časť záverečnej skúšky vo všetkých kontrolovaných učebných odboroch boli pre žiakov v SDV a žiakov mimo SDV rovnaké. Témy boli vypracované v súlade s výkonovými a obsahovými štandardmi príslušných štátnych vzdelávacích programov. Nedostatkom bolo, že riaditeľka 1 SOŠ témy na jednotlivé časti ZS neschválila v stanovenom termíne a v 1 SOŠ schválila niektoré témy, ktoré neobsahovali otázky z ekonomických odborných predmetov a nebol vyvážený rozsah požiadaviek ďalších tém. SOŠ po dohode so zamestnávateľmi v SDV zabezpečili žiakom vhodné priestorové a materiálne podmienky na vykonanie ZS dominantne v priestoroch dielni odborného výcviku, menej ako štvrtina bolo vykonaných na pracovisku praktického vyučovania a najmenej na pracovisku zamestnávateľa. Pre všetkých žiakov so zdravotným znevýhodnením boli vytvorené adekvátne podmienky podľa odporúčaní poradenských zariadení, avšak väčšine týchto žiakov nebolo potrebné upraviť čas trvania skúšok. Členovia SK boli sústavne prítomní počas ZS jednotlivých žiakov v súlade s predloženým harmonogramom a hodnotili žiakov objektívne.

Pracovné zručnosti a teoretické vedomosti žiakov pripravujúcich sa v systéme duálneho vzdelávania (SDV) mali miene nižšiu úroveň v oboch častiach ZS v porovnaní s praktickými zručnosťami a vedomosťami žiakov, ktorí sa nepripravovali v SDV. Žiaci kontrolovaných subjektov dosiahli z predmetu odborný výcvik v 3. ročníku lepšie výsledky ako preukázali v praktickej časti ZS. V 2 kontrolovaných SOŠ žiaci vzdelávajúci sa v SDV dosiahli oveľa horšie výsledky ako žiaci pripravujúci sa mimo SDV. Z celkového počtu žiakov nepospeli 2 (1 v SDV) a 14,8 % preukázalo málo uspokojivé výsledky (z nich 58,8 % žiaci v SDV).

Nadobúdanie praktických zručností ako i teoretických vedomostí žiakov bolo počas štúdia podľa zamestnávateľov aj riaditeľov škôl do značnej miery negatívne ovplyvnené neabsolvovaním OVY (takmer štvrtina všetkých žiakov) ako i dištančným vzdelávaním v čase pandémie, ktoré bolo z hľadiska možnosti osvojenia si učiva menej efektívne ako bežné prezenčné vyučovanie .

4 ODPORÚČANIA A PODNETY

4.1 Odporúčania na úrovni škôl

- zintenzívniť spoluprácu škôl so zamestnávateľmi pri príprave záverečných skúšok;
- uviesť konkrétne učebné pomôcky k témam jednotlivých častí záverečných skúšok;
- aktualizovať v prípade zmien harmonogramy organizácie záverečných skúšok;

¹² Študentské domovy a jedálne TUKE, Nĕmcovej 1, Košice

¹³ Stredná odborná škola obchodu a služieb Jána Bocatia, Bocatiova 1, Košice

- zostaviť témy teoretickej časti záverečných skúšok s porovnateľnou náročnosťou na výkon žiaka.

4.2 Odporúčania pre stavovské organizácie a profesijné organizácie

- delegovať zástupcov do komisií na záverečné skúšky, aby bola zabezpečená koordinácia hodnotenia výstupov odborného vzdelávania a prípravy a v súlade s požiadavkami stavovskej alebo profesijnej organizácie;
- aktívne participovať prostredníctvom svojho delegovaného zástupcu na činnosti skúšobnej komisie;
- neobmedziť vyjadrenie k témam pre jednotlivé časti záverečnej skúšky iba na formálny súhlas.

4.3 Odporúčania na úrovni systému

- po zmene zákona vydať aj vykonávací predpis, ktorým sa zabezpečí plynulý priebeh ZS v súlade s právnym stavom.

5 ZOZNAMY

5.1 Grafy

GRAF 1 Miesto konania praktickej časti záverečnej skúšky	6
GRAF 2 Druh praktickej časti záverečnej skúšky	7
GRAF 3 Počet žiakov, ktorí si zhoršili/zlepšili prospech na praktickej časti záverečnej skúšky v porovnaní so známku z OVY	8
GRAF 4 Porovnanie výsledkov žiakov v duálnom a mimo duálneho vzdelávania z praktickej a teoretickej časti záverečnej skúšky	9
GRAF 5 Pomer žiakov konajúcich záverečnú skúšku, ktorí v 2. a 3. ročníku neabsolvovali OVY z dôvodu pandémie COVID 19	10

5.2 Tabuľky

TABUĽKA 1 Údaje o kontrolovaných učebných odboroch	4
TABUĽKA 2 Vyjadrenie stavovských a profesijných organizácií k obsahu záverečnej skúšky	5
TABUĽKA 3 Finančná odmena žiakov 3. ročníka	10